

Prof. dr hab. Sebastian Wojciechowski
Uniwersytet im. Adama Mickiewicza
Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa
Zakład Studiów Strategicznych i Bezpieczeństwa Międzynarodowego

Poznań, 13.02.2025 r.

security expert

Ocena

dorobku naukowego, dydaktycznego, popularyzatorskiego oraz współpracy międzynarodowej dr. Jarosława Cymerskiego w związku z postępowaniem o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie

Dr Jarosław Cymerski w 2005 r. uzyskał tytuł zawodowy magistra na kierunku bezpieczeństwo narodowe w zakresie zarządzania bezpieczeństwem na Wydziale Strategiczno-Obronny Akademii Obrony Narodowej. W 2006 r., po ukończeniu studiów podyplomowych na Wydziale Pedagogicznym Szkoły Wyższej im. Pawła Włodkowica w Płocku otrzymał dyplom specjalisty ochrony informacji niejawnych i wiadomości prawnie chronionych. Z kolei w 2011 r. uzyskał stopień doktora nauk humanistycznych w zakresie nauki o polityce nadany uchwałą Rady Wydziału Nauk Politycznych Akademii Humanistycznej im. Aleksandra Gieysztora w Pułtusku z dnia 7 kwietnia 2011 r. na podstawie rozprawy doktorskiej pod tytułem „Uczestnictwo Rzeczypospolitej Polskiej w NATO i Unii Europejskiej a zagrożenie terroryzmem”, przygotowanej pod kierownictwem profesora Kuby Jałoszyńskiego. Natomiast w 2019 r. po ukończeniu studiów podyplomowych na Wydziale Zarządzania Warszawskiej Wyższej Szkoły Biznesu odebrał dyplom Master of Business Administration.

Od 2013 r. do 2017 r. Habilitant był zatrudniony, jako adiunkt na kierunku bezpieczeństwo narodowe Wydziału Nauk Politycznych Akademii Humanistycznej im. Aleksandra Gieysztora w Pułtusku, a od 2017 r. jako adiunkt na kierunku bezpieczeństwo narodowe Wydziału Humanistycznego Akademii Humanistycznej im. Aleksandra Gieysztora w Pułtusku – filia Akademii Finansów i Biznesu Vistula w Warszawie. Natomiast od 2023 r. pełni funkcję dyrektora kierunku kształcenia –

Analitik biznesu i bezpieczeństwa oraz dyrektora kierunku – Logistyka w Akademii Finansów i Biznesu Vistula w Warszawie.

Poniższa recenzja obejmuje ocenę: dorobku naukowego Habilitanta (punkt 1), osiągnięć naukowych, dydaktycznych, organizacyjnych oraz popularyzatorskich (punkt 2) oraz konkluzje (punkt 3).

1. Dorobek naukowy Kandydata

Dorobek naukowy dr. Jarosława Cymerskiego jest oryginalny oraz kompatybilny tematycznie. Jak wynika z informacji zamieszczonych w przekazanej dokumentacji obejmuje on po uzyskaniu stopnia doktora: 9 monografii, w tym 3 autorskie oraz 6 współautorskich; 34 artykuły naukowe zawarte w pracach zbiorowych lub czasopismach naukowych, z tego 28 tekstów autorskich i 6 współautorskich (tylko 2 artykuły przygotowano w języku obcym – angielskim i opublikowano w Polsce); oprócz tego wskazano hasła do słownika, recenzje itp.

Przedstawione do oceny osiągnięcia naukowe można zaszeregować do trzech głównych, powiązanych ze sobą obszarów badawczych dotyczących:

- A) Problematyki bezpieczeństwa rozpatrywanej w kontekście jej wybranych obszarów odnoszących się między innymi do bezpieczeństwa energetycznego czy infrastruktury krytycznej, a przede wszystkim bezpieczeństwa antyterrorystycznego.
- B) Problemu terroryzmu analizowanego zarówno w wymiarze teoretycznym np. pojęcie, źródła, przyczyny, przejawy czy ewolucja zjawiska, jak i praktycznym dotyczącym głównie polityki antyterrorystycznej i jej różnych przejawów.
- C) Genezy, ewolucji i funkcjonowania różnorodnych formacji ochronnych działających w poszczególnych państwach.

Ad. A) W tej części badań Habilitant poszukuje między innymi odpowiedzi na pytania dotyczące sposobu definiowania pojęcia bezpieczeństwo, jego istoty, ewolucji, znaczenia czy funkcjonowania systemu bezpieczeństwa. System ten został przez Niego określony jako „zbioru elementów wzajemnie ze sobą połączonych i współdziałających, posiadających funkcje zdolne do rozpoznawania, przeciwdziałania, zwalczania zagrożeń oraz niwelowania ich następstw”. W takim ujęciu warto uwzględnić jednak dodatkowo różnorakie – zarówno zewnętrzne, jak i wewnętrzne wpływające nań determinanty kształtujące jego funkcjonowanie oraz towarzyszącą temu ewolucję.

Innym poruszonym obszarem tematycznym jest bezpieczeństwo infrastruktury krytycznej rozpatrywane przede wszystkim z uwzględnieniem zagrożeń terrorystycznych, które zostały najpierw scharakteryzowane, a następnie szczegółowo opisane. Nawiązują do tego następujące publikacje Kandydata:

- J. Cymerski, „Wybrane aspekty terroryzmu niekonwencjonalnego – zagrożenia przeciwdziałanie”, Warszawa 2021.

- J. Cymerski, „Wybrane aspekty bezpieczeństwa infrastruktury krytycznej” [w:] red. nauk. B. Bębenek, A. Chachulski, J. Cymerski, J. Fret, J. Połom, „Mobilny prom ewakuacyjno-przeprawowy wysokiej nośności PEP.30-01. Zabezpieczenie organizacji przepraw w sytuacjach kryzysowych”, Pułtusk 2024.

W pracach tych między innymi podkreślono znaczenie ciągłości funkcjonowania infrastruktury krytycznej dla bezpieczeństwa państwa oraz konieczność współpracy administracji z właścicielami obiektów i urzędów infrastruktury krytycznej. Zaprezentowano również wnioski wynikające z omówienia Narodowego Programu Ochrony Infrastruktury Krytycznej, w tym wskazując cele i standardy ochrony IK czy rolę służb specjalnych. Ukazano też wyniki prac zespołu zadaniowego do spraw opracowania standardów zabezpieczeń antyterrorystycznych dla infrastruktury krytycznej oraz procedury sprawdzania zabezpieczeń obiektów IK zgodnie z przepisami ustawy o działaniach antyterrorystycznych.

W tej części dorobku poruszono także problem oddziaływania terroryzmu na obszar bezpieczeństwa energetycznego formułując na przykład wnioski dotyczące wpływu ataków terrorystycznych na ceny ropy mającej istotne znaczenie dla globalnego bezpieczeństwa energetycznego. W postępowaniu badawczym poddano analizie reakcje rynku surowców energetycznych na ataki terrorystyczne, uwzględniając miejsce, motyw działania, cele ataku oraz skutki rozpatrywane jako konkretne zagrożenia bezpieczeństwa infrastruktury naftowo-gazowej. Podczas analizy wykorzystano trzy zbiory danych. Pierwszy pochodził z Global Terrorism Database, obejmujący zapisy wszystkich ataków terrorystycznych od 1970 roku. Drugi zbiór obejmował lokalizacje geograficzne ponad 600 złóż ropy naftowej i gazu ziemnego. Natomiast trzeci uwzględniał codzienne dane dotyczące cen ropy naftowej. Badania dotyczyły okresu od ataków z 11 września 2001 r. do aneksji Półwyspu Krymskiego przez Federację Rosyjską. Uzyskane wyniki pozwoliło na identyfikację systemowych rozwiązań i zrozumienie, jak te wydarzenia wpływają na długoterminowe kształtowanie się cen ropy naftowej. Zostały one opublikowane między innymi w tekście: Mielcarz P. Osiichuk D. Cymerski J., „Algorithmic Sangfroid? The

Decline of Sensitivity of Crude Oil Prices to News on Potentially Disruptive Terror and Political Unrest”, *SUSTAINABILITY* 2021 r., 13(1), 52.

Ad. B) Głównym obszarem badawczym dr. J. Cymerskiego jest szeroko rozumiana problematyka terroryzmu. Punktem wyjścia dla prowadzonych w tym obszarze rozważań jest przyjęta definicja terroryzmu, która zakłada, że „terroryzm to bezprawne, celowe działanie polegające na stosowaniu przemocy lub groźby jej użycia, motywowane politycznie, ideologicznie lub religijnie. Poprzez wywołanie silnego efektu psychologicznego doprowadza ono do destabilizacji życia społecznego. Charakteryzuje je specyficzny cel. Tym celem są zmiany polityczne. Cel ten odróżnia terroryzm od przestępstw kryminalnych, w przypadku których są to niskie pobudki np. finansowe. W obu tych przypadkach mamy do czynienia z wykorzystaniem podobnego sposobu działania sprawców”. W odniesieniu do powyższej definicji pojawiają się jednak wątpliwości:

- 1) Podkreślić należy, iż terroryzm doprowadza nie tylko do destabilizacji „życia” społecznego, ale także politycznego, instytucjonalnego, ekonomiczno-finansowego itp.
- 2) Jego celem nie są tylko zmiany polityczne, ale również m.in. społeczne, prawne, strukturalne itd. czy też szeroko rozumiana destabilizacja, dezinformacja, upowszechnienie określonych zasad czy poglądów i wiele innych kwestii.
- 3) Należy bardziej jednoznacznie – choć nie jest to łatwe – odróżnić terroryzm od terroru i wskazać różnorodność form terrorystycznej działalności, na przykład w domenie cyber.
- 4) Terroryzm stanowi nie tylko wyzwanie dla systemu bezpieczeństwa państwa – ale przecież także dla bezpieczeństwa jednostki, grupy, instytucji czy systemu międzynarodowego itp.

Polemiczny charakter ma zaprezentowane stwierdzenie, że „terroryzm współczesny określany jest przez badaczy mianem najniebezpieczniejszego zagrożenia”. Nie potwierdzają tego na przykład najnowsze badania zamieszczone w „The Global Risks Report 2025, 20th Edition, Insight report, World Economic Forum 2025”, gdzie w ogóle nie wskazano na zjawisko terroryzmu. Tym niemniej niewątpliwie jest to jedno z najważniejszych współczesnych zagrożeń, na co zwraca uwagę w swoich dokumentach strategicznych choćby NATO. Habilitant słusznie podkreśla, iż „Dzieje się tak za sprawą czynników kształtujących jego strukturę. Tworzą ją idee, religie, postawy i zachowania, motywacje będące w stanie wywołać działania anarchistyczne, dążenia rewolucyjne czy kryminalne. Na kształt struktury zjawiska wpływają również organizacje terrorystyczne

oraz sposoby działania”. Do tej listy należy dodać także i nie uwarunkowania, w postaci tzw. samotnych wilków, terroryzmu państwowego, cyberterroryzmu i wiele innych aspektów.

Wyniki badań dotyczące istoty, charakterystyki czy ewolucji terroryzmu zostały zamieszczone w licznych publikacjach, w tym w monografiach:

- J. Cymerski, „Terroryzm - identyfikacja zjawiska” [w:] red. nauk. B. Kaczmarczyk, „Dylematy edukacji dla bezpieczeństwa. Edukacja dla bezpieczeństwa”, Bielsko Biala 2012, Część II „Przedmiot i podmiot współczesnych zagrożeń”.

- J. Cymerski, „Terroryzm a bezpieczeństwo Rzeczypospolitej Polskiej”, Warszawa 2013.

- J. Cymerski, „Terroryzm – zagrożenie bezpieczeństwa państwa” [w:] Jałoszyński K., Nawrat A., Jędrasiak K., Rożej A., Stelmach J., Cymerski J., Matyszek K., Szmigiel A., Szlachter D., „Terroryzm, działania antyterrorystyczne, perspektywy, wydarzenia”, Warszawa 2018.

- J. Cymerski, „Wybrane aspekty terroryzmu niekonwencjonalnego – zagrożenia, przeciwdziałanie”, Warszawa 2021.

- W. Zubrzycki, J. Cymerski, „Terroryzm i sposoby jego finansowania”, Szczytno 2022.

- J. Cymerski, „Od terroryzmu lotniczego do Internetu Rzeczy - trendy zagrożeń terrorystycznych po zamachu z 11 września 2021 r.” [w:] red. nauk. W. Zubrzycki, J. Cymerski, „Terroryzm/Antyterroryzm. Dwie dekady po zamachach z 11 września”, Szczytno 2023.

- J. Cymerski, „Terroryzm po zamachach na WTC w 2001 r. – wyzwanie dla formacji ochronnej” [w:] red. nauk. B. Bębenek, I. Żuchowski, „Działania na rzecz bezpieczeństwa społeczności lokalnych”, Pułtusk 2023.

- J. Cymerski, „Współczesna Formacja Ochronna wobec zagrożeń terrorystycznych”, Warszawa 2023.

Wśród nich na szczególną uwagę zasługują trzy samodzielne monografie: „Terroryzm a bezpieczeństwo Rzeczypospolitej Polskiej”, „Wybrane aspekty terroryzmu niekonwencjonalnego – zagrożenia, przeciwdziałanie”, „Współczesna Formacja Ochronna wobec zagrożeń terrorystycznych” oraz publikacja przygotowana wspólnie z Waldemarem Zubrzyckim „Terroryzm i sposoby jego finansowania”. To ostatnie opracowanie dotyczy niezwykle istotnej choć równocześnie trudnej i złożonej

problematyki niezbędnej jednak dla właściwego zrozumienia, a przede wszystkim zapobiegania oraz zwalczania terrorystycznego zagrożenia.

Inne podejmowane w powyższych publikacjach problemy badawcze to na przykład kwestia źródeł i pochodzenia terroryzmu, jego zróżnicowania ideologicznego, motywacji sprawców, metody działania terrorystów, różnorodnej taktyki czy towarzyszących temu konsekwencji politycznych.

Co niezbędne i istotne dr J. Cymerski w swoich badaniach nad terroryzmem prezentuje systematyzację źródeł/przyczyn pochodzenia terroryzmu dzieląc je na dwie podstawowe grupy. Pierwsza z nich odnosi się do źródeł ideologicznych, politycznych, nacjonalistycznych i separatystycznych. Natomiast druga koncentruje się wokół uwarunkowań religijnych oraz kulturowych. Niestety powyższa systematyzacji nie jest pełna i nie uwzględnia wszystkich występujących w tym zakresie determinantów, choćby motywów finansowych obejmujących scenariusze, kiedy to część działalności terrorystycznej ukierunkowana jest na zdobycie środków niezbędnych do prowadzenia przez terrorystów innych działań. Podobnie sytuacja wygląda w przypadku tzw. psychologicznych źródeł terroryzmu w postaci stereotypów, poczucia wrogości, chęci zemsty itp. Co więcej podkreślić należy, że terroryzm motywowany religią jest na ogół przejawem fundamentalizmu – ma zatem cechy ideologii i tym samym zaburza systematyzację zaproponowaną przez Kandydata.

Bardzo interesujące i wartościowe w dorobku Habilitanta są z kolei ustalenia dotyczące korelacji zachodzących pomiędzy zagrożeniem terrorystycznym a postępem technologicznym, w odniesieniu na przykład do wykorzystania dronów, sztucznej inteligencji itp. W sposób trafny dr J. Cymerski nawiązał do koncepcji Alvina Tofflera dotyczącej kolejnych fal rewolucji cywilizacyjnych, w tym agrarnej, przemysłowej i informacyjnej. W tym przypadku musimy jednak mieć świadomość, że nie zawsze „zaobserwowane zmiany w taktyce działań terrorystów są ściśle związane z postępem cywilizacyjnym” o czym świadczy choćby coraz częstsze wykorzystywanie noża przez sprawców ataków.

Ad. C) Trzeci ważny obszar badawczy Habilitanta dotyczy genezy, ewolucji i funkcjonowania formacji ochronnych działających w poszczególnych państwach. Prowadzone w tym zakresie badania objęły między innymi analizę rozwiązań dotyczących ochrony najważniejszych osobistości, które znalazły później zastosowanie w różnych państwach świata. Wykazano, że istnieje różnorodność podejść w tej kwestii, obejmująca różne formacje ochronne, jak na przykład w Polsce, Stanach Zjednoczonych,

na Łotwie czy w Japonii, ale też wydzielone jednostki policji choćby w Wielkiej Brytanii, Niemczech czy Szwecji, a także wydzielone jednostki służb specjalnych – między innymi w Rosji czy w Izraelu. Bogate i różnorodne wyniki badań Habilitanta w tym obszarze uznać można za Jego kolejny wkład w rozwój nauki o bezpieczeństwie. Powyższe zagadnienia zostały poruszone na przykład w następujących monografiach:

- J. Cymerski, A. Czop, „Służba Ochrony Państwa i Specjalistyczne Formacje Ochronne wobec współczesnych zagrożeń”, Pułtusk 2019.

- J. Cymerski, „Polskie formacje ochronne na przestrzeni lat 1924-2014 [w:] Bezpieczeństwo osób podlegających ustawowo ochronie wobec zagrożeń w XXI wieku”, red. Piotr Bogdalski, Jarosław Cymerski, Kuba Jałoszyński, Szczytno 2014.

Analizowane aspekty pozwalają na lepsze zrozumienie funkcjonowania systemów ochrony w kontekście zmieniających się zagrożeń i potrzeb bezpieczeństwa, co jest bardzo istotne nie tylko dla teorii, ale i praktyki bezpieczeństwa. Wskazują na to szczegółowe ustalenia zamieszczone np. w publikacjach:

- J. Cymerski, „Współczesna Formacja Ochronna wobec zagrożeń terrorystycznych”, Warszawa 2023.

- J. Cymerski, K. Jałoszyński, „Organy administracji rządowej wobec zagrożeń terrorystycznych”, Biur Ochrony Rządu, Bielsko Biała 2013.

- J. Cymerski, „Realizacja zadań ochronnych przez Służbę Ochrony Państwa wobec zagrożeń terrorystycznych” [w:] W. Zubrzycki, T. Aleksandrowicz, J. Cymerski, „Terroryzm działania antyterrorystyczne 2019”, Warszawa 2019.

- J. Cymerski, „Selected aspects of special operations and protection measures in the system of anti-terrorist security of the State” [w:] red. nauk. H. Królikowski, „NATO’s Eastern Flank Special Operations Forces”, Warszawa 2021.

- J. Cymerski, „Współpraca Biura Operacji Antyterrorystycznych KGP z Biurem Ochrony Rządu w ramach struktur przeciwdziałania i zwalczania zagrożeń terrorystycznych” [w:] „Policyjne Siły Specjalne w Polsce”, red. K. Jałoszyński, W. Zubrzycki, A. Babiński, Szczytno 2015.

- J. Cymerski, „Ochrona VIP-ów w budynkach użyteczności publicznej”, [w:] W. Zubrzycki, T. Aleksandrowicz, J. Cymerski, „Terroryzm. Działania antyterrorystyczne 2019”, Warszawa 2019.

- J. Cymerski, „Rola i zadania Służby Ochrony Państwa i wewnętrznych służb ochrony podczas pobytu najważniejszych osób w państwie w wybranych obiektach dziedzictwa kulturowego – muzeach” [w:] red. nauk. A. Ankowski, A. Betlej, W.

Chwała, R. Dańko, A. Grabowski, P. Gromek, A. Konieczny, B. Kosowski, A. Koss, W. Krawczuk, S. Kukfisz, W. Kupicz, K. W. Marszałek, D. Miedzińska, E. Moczuk, P. Ogrodnik, K. Pobuta, M. Szuniewicz-Stępień, J. Truchan, R. Veselivskyy, T. Wiśniewski, D. Wróblewski, J. Zbiona, *Ochrona ludności i dziedzictwa kulturowego*, Nr 2/2023 Kraków 2023.

- J. Cymerski, K. Matysek, „Konsekwencje selektywnego delegowania uprawnień w zakresie specjalnego użycia broni palnej” [w:] „Specjalne użycie broni. Stan obecny, zagrożenia, propozycje rozwiązań”, red. nauk. K. Jałoszyński, W. Zubrzycki, J. Stelmach, Szczytno 2017.

Podsumowaniem powyższego nurtu badawczego jest zaprezentowana przez Kandydata teza głosząca, że „doskonalenie rozwiązań w zakresie miejsca współczesnej formacji ochronnej w strukturze systemu bezpieczeństwa państwa, zakresu jej zadań, form działania, uprawnień do użycia i wykorzystania broni palnej i prowadzenia czynności operacyjno-rozpoznawczych, wymaganych kompetencji jej funkcjonariuszy, elementów szkoleniowych oraz kierunków jej rozwoju przedstawionych na tle zdiagnozowanych zagrożeń terrorystycznych w krajach („państwach” SW) Unii Europejskiej i obowiązujących rozwiązań systemu antyterrorystycznego Rzeczypospolitej Polskiej jest wymagane do skutecznej ochrony przedstawicieli organów władzy, obiektów i urządzeń im służących w ramach działań antyterrorystycznych współczesnej formacji ochronnej”.

Wkład dr. J. Cymerskiego w rozwój dyscypliny nauki o bezpieczeństwie obejmuje także identyfikację zjawiska terroryzmu w wybranych państwach z uwzględnieniem ewolucji działań terrorystów, co nastąpiło w wyniku zmian, które miały miejsce po zamachach terrorystycznych z 11 września 2001 r.. Wpłynęły one bezpośrednio na bezpieczeństwo osób i obiektów objętych – w przypadku Polski ochroną przez BOR, a następnie SOP.

2. Osiągnięcia naukowe, dydaktyczne, organizacyjne oraz popularyzatorskie Habilitanta

Wśród wskazanych przejawów aktywności naukowej dr. J. Cymerskiego na podkreślenie zasługuje udział (jako wykonawca lub kierownik) w projektach naukowo-badawczych i badawczo-rozwojowych:

- Członek zespołu projektowego międzynarodowego projektu badawczego „Koordynacja realizacji zadań w zakresie bezpieczeństwa publicznego w województwie dolnośląskim KOORDYNACJA”. Projekt realizowany przez Komendę Wojewódzką Policji we Wrocławiu z Państwową Wyższą Szkołą Zawodową im. Witelona w Legnicy oraz: Regionalną Dyрекcją Policji Okręgu Morawsko Śląskiego w Ostrawie, Regionalną Dyрекcją Policji Okręgu Libereckiego w Libercu, Dyрекcją Policji Górne Łużyce – Dolny Śląsk w Görlitz od 2012 r. do 2013 r.

- Kierownik projektu B+R w projekcie „Mobilny prom ewakuacyjno-przeprowowy wysokiej nośności”. W ramach współpracy z Armpol Przedsiębiorstwo Innowacyjno-Wdrożeniowe Sp. Z O.O. Projekt finansowany przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju w ramach programu operacyjnego inteligentny rozwój, Działania 1.1 Projekty B+R przedsiębiorstw, Poddziałania 1.1.1 Badania przemysłowe i prace rozwojowe realizowane przez przedsiębiorstwa. Umowa POIR.01.01.01-00-0159/17-00 z dnia 21 grudnia 2017 r.

- Członek zespołu projektowego „Opracowanie założeń zintegrowanego systemu gromadzenia i przetwarzania wiedzy ratowniczej dla faz: przygotowania, zapobiegania, reagowania i odbudowy przeciwpożarowej i ochrony ludności”. W ramach współpracy z: Akademią Pożarniczą, Akademią Sztuki Wojennej w Warszawie, Centrum Naukowo-Badawczym Ochrony Pożarowej im. Józefa Tuliszewskiego - Państwowy Instytut Badawczy oraz Uniwersytetem Wrocławski, Komendą Główną Państwowej Straży Pożarnej. Projekt finansowany przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju w ramach programu GOSPOSTRATEG. Projekt finansowany ze środków budżetu Państwa. GOSPOSTRATEG 9/001G/2022, umowa z dnia 23 czerwca 2023 r.

Był też członkiem zespołu analiz uwarunkowań administracyjno-organizacyjnych wykorzystania Policji w czasie klęski żywiołowej „ADOPOL” - Wyższa Szkoła Administracji Wydział Administracji Bielsko Biała 2011 r.

Habilitant poinformował o odbyciu w 2015 r. stażu naukowego w Instytucie Badań nad Przestępczością Kryminalną i Terroryzmem Wydziału Bezpieczeństwa Wewnętrznego Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie. Podczas stażu przeprowadził badania naukowe obejmujące swym zakresem zasady i specyfikę funkcjonowania podmiotów systemu bezpieczeństwa Unii Europejskiej odpowiedzialnych za zapewnienie bezpieczeństwa osobom ustawowo podlegającym ochronie.

Dr J. Cymerski był również członkiem dwóch zespołów roboczych:

- W 2014 r. członek zespołu roboczego ds. Strategii Badawczo Rozwojowej Ministra Spraw Wewnętrznych, w ramach zadań Rady Naukowo Technicznej przy Ministrze Spraw Wewnętrznych.

- W 2014 r. członek zespołu roboczego ds. opracowania programów strategicznych resortu spraw wewnętrznych w ramach zadań Rady Naukowo Technicznej przy Ministrze Spraw Wewnętrznych.

Od 2023 r. jest członkiem Polskiego Towarzystwa Bezpieczeństwa Narodowego. Od tego samego roku jest też rzeczoznawcą Polskiej Izby Ochrony w specjalnościach: ochrona osób i mienia oraz zarządzanie bezpieczeństwem, doradztwo w dziedzinie bezpieczeństwa, a także członkiem EU Protective Security Advisor's z inicjatywy Komisji Europejskiej (DG Home).

Ponadto Habilitant był przewodniczącym lub członkiem zespołów redakcyjnych czy komitetów naukowych na przykład: przewodniczącym Komitetu Naukowego konferencji „Przeciwdziałanie zagrożeniom powstałym w wyniku bezprawnego i celowego użycia bezzałogowych platform mobilnych”, Warszawa 2015; członkiem Komitetu Naukowego konferencji „Siły zbrojne w walce z terroryzmem”, Wrocław 2015; członkiem Komitetu Naukowego II ogólnopolskiej konferencji i I ogólnopolskiego kongresu „Bezpieczeństwo antyterrorystyczne budynków użyteczności publicznej – zagrożenia i rekomendacje”, Wrocław 2018; członkiem Komitetu Naukowego III ogólnopolskiego kongresu naukowo-technicznego „Bezpieczeństwo antyterrorystyczne budynków użyteczności publicznej – aspekty cywilne i wojskowe”, Jachranka 2019; członkiem Komitetu Naukowego „Scientific Conference Special Operations Forces East, Defenceday Operacje Specjalne 24”, Warszawa 2021, 2022, 2023; członkiem Komitetu Naukowego V Ogólnopolskiego Kongresu Naukowo-Technicznego „Bezpieczeństwo budynków użyteczności publicznej i infrastruktury krytycznej - Terroryzm i inne zagrożenia”, Warszawa 2022; członkiem Komitetu Naukowego I Ogólnopolskiego Kongresu Antyterrorystycznego „Działania antyterrorystyczne i kontrterrorystyczne. W poszukiwaniu dobrych praktyk”, Warszawa 2023.

Uczestniczył również – jak wykazano – w około 30 konferencjach naukowych dotyczących badań nad terroryzmem, w tym systemu antyterrorystycznego RP. Wszystkie z nich odbyły się jednak w Polsce, a wystąpienia zostały wygłoszone tylko w języku polskim, co jest jednym z przejawów niskiego poziomu umiędzynarodowienia dorobku naukowego.

W przedłożonej dokumentacji wskazano także na następujące osiągnięcia dydaktyczne. Pierwszym z nich są prowadzone seminaria dyplomowe, w ramach których Kandydat wypromował 50 licencjatów i niestety tylko 1 magistra. Drugi ważny wymiar to pełnienie funkcji promotora pomocniczego, co dotyczyło następujących rozpraw doktorskich:

- Promotor pomocniczy rozprawy doktorskiej mgr Marii Ryszkowskiej – „Pozamilitarne działania wobec terroryzmu międzynarodowego w XXI wieku”. Promotor: prof. dr hab. Kuba Jałoszyński, Wydział Dziennikarstwa i Nauk Politycznych Uniwersytetu Warszawskiego.

- Promotor pomocniczy rozprawy doktorskiej mgr Katarzyny Joanny Matysek – „Dobór i profesjonalizacja kadr Biura Ochrony Rządu/Służby Ochrony Państwa w systemie polityki bezpieczeństwa państwa”. Promotor: prof. dr hab. Kuba Jałoszyński, Wydział Nauk Politycznych Akademii Humanistycznej w Puławach.

- Promotor pomocniczy rozprawy doktorskiej mgr. Dariusza Drohomireckiego – „Ochrona wybranych obiektów infrastruktury krytycznej w Polsce przy zastosowaniu systemów do detekcji i neutralizacji bezzałogowych statków powietrznych”, Promotor dr hab. Robert Socha, prof. AWSB.

Z dokumentacji wynika, iż Kandydat był ekspertem lub członkiem następujących Rad Programowych, Naukowych, Technicznych i gremiów eksperckich:

- Członek Rady Programowo-Naukowej Zeszytów Studenckich, Wyższa Szkoła Administracji, Bielsko Biala 2011/2012.

- W 2014 r. ekspert przedstawiciel Szefa Biura Ochrony Rządu w Radzie Naukowo - Technicznej przy Ministrze Spraw Wewnętrznych.

- Od 2019 r. ekspert, przedstawiciel Komendanta Służby Ochrony Państwa w Radzie Naukowo-Technicznej przy ministrze spraw wewnętrznych i administracji.

- Członek Rady Programowej III/IV/V Międzynarodowych Targów Policji i Bezpieczeństwa Wewnętrznego POLSECURE Kielce 2022/2023/2024 r., przedstawiciel Służby Ochrony Państwa.

3. Konkluzje

A) Oceniany dorobek naukowy dr. Jarosława Cymerskiego cechuje podejmowanie aktualnej i ważnej problematyki badawczej przede wszystkim z zakresu polityki bezpieczeństwa, w tym systemu antyterrorystycznego oraz funkcjonowania

różnorodnych formacji ochronnych działających w poszczególnych państwach. Powyższa problematyka ma swoje znaczące odzwierciedlenie w obecnych uwarunkowaniach dotyczących zarówno bezpieczeństwa wewnętrznego, jak i międzynarodowego. Jest też rezultatem wieloletnich badań prowadzonych przez Habilitanta, który posiada rozległą wiedzę i doświadczenie zawodowe w tym zakresie tematycznym, umiejętnie łącząc aspekty teoretyczne z praktycznymi.

B) Dorobek naukowy Kandydata jest na ogół oryginalny i interesujący poznawczo. Mieści się on w zakresie nauki o bezpieczeństwie. Znaczna jego część przyczynia się do poszerzenia wiedzy w analizowanym obszarze badawczym. W przedłożonej dokumentacji w sposób jednoznaczny nie wskazano jednak głównego osiągnięcia, za które po lekturze „Autoreferatu” oraz całokształtu dorobku Habilitanta uznać można serię publikacji, w tym przede wszystkim autorskie lub współautorskie monografie, poświęcone problematyce terroryzmu oraz polityce antyterrorystycznej.

C) Habilitanta charakteryzuje dobra znajomość podejmowanej problematyki (tak w wymiarze teoretycznym, jak i praktycznym). Poważnym mankamentem jest natomiast niski poziom umiędzynarodowienia przedstawionego do oceny dorobku, co zostało wykazane w treści recenzji. Poza nielicznymi wyjątkami nie wskazano tekstów przygotowanych w języku obcym. Podobna uwaga dotyczy również między innymi udziału w konferencjach czy stażach naukowo-badawczych.

D) Dorobek dydaktyczny i w zakresie kształcenia kadry naukowej, a także dorobek organizacyjny oraz popularyzatorski jest w większości ocenianych kategorii zróżnicowany. Występujące w niektórych przypadkach ograniczenia można częściowo tłumaczyć profilem zaangażowania zawodowego Kandydata.

Konkludując, stwierdzam, że łączny dorobek dr. Jarosława Cymerskiego spełnia wymogi do nadania stopnia doktora habilitowanego. Opowiadam się zatem za dopuszczeniem Habilitanta, na podstawie ustawy z 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2020 r., poz. 85, z późn. zm.), do dalszych etapów postępowania.

Sebastian Wojciechowski